

TOSITIETOA

Kannabis

Kannabis on erityisen haitallista nuorille

Kannabiksen käytöstä on monenlaista haittaa nuoruusiässä, jolloin aivot ovat erityisen alttiit päih-teiden aiheuttamille häiriötekijöille. Kannabiksen käyttö heikentää tarkkaavaisuutta ja muistia ja vaikeuttaa oppimista. Runsas kannabiksen käyttö on yhteydessä myös heikompaan koulumenestykseen. Tällä hetkellä ei tarkkaan tiedetä, jäävätkö aivojen muutokset pysyviksi, vai korjautuvatko ne kannabistuotteiden käytön lopettamisen jälkeen.

Kannabis aiheuttaa psyykkistä riippuvuutta, ja riippuvuus on sitä todennäköisempää mitä nuorempana kannabiksen käytön aloittaa. Kannabista käyttävät nuoret voivat sairastua myös tavallista herkemmin masennukseen. Alle 17-vuotiaana kannabista käyttäneiden riski masentua myöhemmin elämässään on noin puolitoista kertaa suurempi kuin muiden nuorten.

Nuoruuteen kuuluu rajojen ja uusien kokemusten hakeminen. Vain pieni osa kokeilijoista tai satunnaiskäyttäjistä etenee tapa-, ongelma- tai riippuvuuskäyttäjiksi. Suurin osa nuorista ei kokeile kannabista ollenkaan.

Kannabis aiheuttaa psyykkistä riippuvuutta, ja riippuvuus on sitä todennäköisempää mitä nuorempana kannabiksen käytön aloittaa.

Kannabiksen kasvatusta, käyttö ja myynti on kielletty

Suomen huumausainelain (373/2008) mukaan huumausaineen tuotanto, valmistus, tuonti, vienti, kuljetus, kauttakuljetus, jakelu, kauppa, käsittely, hallussapito ja käyttö on kielletty. Lievin huumausainerikos on huumausaineen käyttörikos, joka voi tarkoittaa esimerkiksi kannabiksen käyttöä tai pienen määrän hallussapitoa. Kannabiksen maahantuonti tai antaminen kaverille ilmaiseksi ovat huumausainerikoksia. Myös kannabiksen kasvattaminen on aina huumausainerikos.

Huumeiden käytöstä ensi kertaa kiinni jääneille 15–17-vuotiaille nuorille on järjestettävä puhuttelutilaisuus. Syyttäjän vetämässä puhuttelutilaisuudessa on nuoren lisäksi mukana huoltaja, sosiaaliviranomaisen edustaja ja poliisi. Puhuttelun jälkeen voidaan tehdä syyttämättä jättämispäätös, jolloin nuori ei saa rangaistusta. Mikäli nuori ei saavu puhutteluun tai ilmenee jotain muita huomioonotettavia seikkoja, nuori voi saada sakkorangaistuksen.

Mitä tarkoittavat depenalisaatio, dekriminialisointi ja laillistaminen?

Kannabiksesta keskusteltaessa menee helposti sekaisin kaksi eri asiaa: tuleeko kannabiksen käytön olla laillista, kuten alkoholin ja tupakan, tai

tuleeko sen käytöstä tai pienten määrien hallussapidosta omaan käyttöön rangaista?

Kannabiksen käytön depenalisaatio tarkoittaa sitä, että vaikka käyttö olisi yhä laitonta, sille ei ole määritelty rangaistusta (vrt. pyöräilykypärän käyttö).

Kannabiksesta puhuttaessa dekriminialisointi puolestaan tarkoittaisi sekä käytön että hallussapidon sallimista ja rangaistavuuden poistamista.

Laillistaminen tarkoittaisi käytön, hallussapidon ja muun tuotanto- ja myyntiketjun vapauttamista. Tuotantoa ja kauppaa säänneltäisiin silloin muiden kuin rikoslain nojalla.

Euroopassa suhtautuminen kannabikseen vaihtelee esimerkiksi Suomen ja Ruotsin tiukasta, käytönkin kriminalisoivasta lainsäädännöstä Alan-komaiden käytäntöön, jossa pieniä määriä saa myydä valvotuissa oloissa. Ensimmäisenä maana maailmassa Uruguay on laillistanut kannabiksen tuotannon, jakelun ja myynnin, joka toteutetaan valtion monopolina. USA:n osavaltioista esimerkiksi Colorado ja Washington ovat laillistaneet kannabiksen, vaikka liittovaltion tasolla kannabis on yhä laitton huumausaine.

Käytön yleisyydestä

Suomalaisten huumausaineiden käyttö ja kokeilut ovat pysyneet viime vuosina melko vakaalla tasolla. Käytön trendejä seurataan muun muassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisemassa

Väestökysely-tutkimussarjassa. Vuoden 2014 väestökyselyn mukaan 15–69-vuotiaista kannabista on kokeillut 19,4 prosenttia. Yleisimpiä kokeilut ovat 25–34-vuotiaiden keskuudessa, ikäryhmästä 38,4 prosenttia on kokeillut kannabista.

Nuorten osalta asenteet ja suhtautuminen kannabista kohtaan ovat lieventyneet. Yhteiskunnan tasolla suhtautuminen on kuitenkin edelleen nykyisen lainsäädännön mukaista.

Kannabis lamaa hermostoa, hidastaa reaktiokykyä ja vaikuttaa mielenterveyteen

Kannabis heikentää keskushermoston toimintaa. Keskushermoston lamaantumiseen liittyy usein rentoutuminen ja mielihyvän tunne. Jotkut käyttäjät kuitenkin ahdistuvat ja kokevat kannabiksen vaikutuksen epämiellyttävänä.

Runsas kannabiksen käyttö voi altistaa masennukselle ja ahdistukselle. Kannabis voi myös aiheuttaa välittömiä psykoosioireita ja skitsofreniariski kohoaa ainakin osalla käyttäjistä.

Kannabis heikentää ajan, paikan, nopeuden ja etäisyyden arviointia ja aiheuttaa assosiaatioiden eli miellelyhtymien löyhtymistä. Nämä yhdessä koordinaatio- ja reaktiokyvyn sekä muistin heikkenemisen kanssa lisäävät onnettomuusriskiä,

erityisesti liikenteessä. Muita vaikutuksia ovat ääreisverenkierron vilkastuminen, sydämentykytys, silmän valkuaisten punoitus, silmien, nielun ja suun kuivuminen, huimaus, yskä ja ruokahalun lisääntyminen.

Katukaupan kannabis ei ole lääkekannabista

Itse kasvatettu tai katukaupasta ostettu kannabis eroaa vaikutuksiltaan ja laadultaan lääkekannabisvalmisteista eikä sovellu itsehoitolääkkeeksi.

Lääkekannabisvalmisteen käyttö aloitetaan vasta mikäli muut mahdolliset hoitomuodot osoittautuvat tehottomiksi. Kannabiksen ainesosien on todettu vaikuttavan hyödyllisesti muun muassa MS-taudin lihasjänteyden häiriöiden hoidossa sekä pitkittyneissä kiputiloissa. Suomessa kannabishoidon piirissä on vain satakunta potilasta. Lääkekannabis voi olla suusuihkeina, kapseleina, rouheina tai silmätippoina.

Suurin osa kannabiksen käyttäjistä on kokeilijoita, joilla käyttö jää muutamaan kertaan.

Tiesitkö myös, että...

- ... **kannabista ei käytetä alkoholin sijaan** vaan usein sen kanssa. Kannabiksesta keskusteltaessa ajaudutaan usein vertaamaan sitä muihin päihteisiin, lähinnä alkoholiin. Vertailussa kannabiksen puolustajat haluavat tuoda ilmi kannabiksen vähäiset haitat alkoholiin nähden. Mutta onko tämä vertailu aiheellista? Tutkimukset osoittavat, että kannabiksen ja alkoholin käytön välillä on selvä yhteys. Humalajuominen on jopa yleisempää kannabiksen käyttäjien keskuudessa.
- ... **kannabis ei ole portti kovempiin huumeisiin.** Nykytietämys ei enää tue porttiteoriaa, jonka mukaan kannabiksen käyttö johtaisi kovempien huumeiden käyttöön. Suurin osa kannabiksen käyttäjistä on kokeilijoita, joilla käyttö jää muutamaan kertaan.
- ... **kannabis ei ole aina puhdas luonnontuote.** Kannabiksesta valmistettavaan hasikseen lisätään monesti haitallisia jatkeaineita, jolloin ei voida puhua luonnontuotteesta. Luonnontuote ei myöskään ole synonyymi haitattomalle.

Katso lisää:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

<http://www.thl.fi/fi/aiheet>

Piste tapaturmille! *www.thl.fi/tapaturmat*

Päihdelinkki *www.paihdelinkki.fi/*

Syöpäjärjestöt *www.cancer.fi/*

Löydät EHYT ry:n verkossa...

Facebookissa

www.facebook.com/ehytry

Twitterissä

[@EHYTry](https://twitter.com/EHYTry)

Tilaa uutiskirjeemme

ehyt.fi/uutiskirje

Tutustu toimintaamme ja julkaisuihimme

ehyt.fi

